

Wysogotowo, dnia 10 sierpnia 2020 roku

**Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
Departament Regulacji
ul. Giełdowa 7/9
01-211 Warszawa**

Dotyczy:

DR.WIT.6082.1.2019
DR.WIT.6082.1.2019
DR.WIT.6082.1.2019
DR.WIT.6082.1.2019
DR.WIT.6082.1.2019

**„STANOWISKO KONSULTACYJNE DOTYCZĄCE PROJEKTU DECYZJI DR.WIT.6082.1.2019,
DR.WIT.6082.2.2019, DR.WIT.6082.3.2019, DR.WIT.6082.4.2019, DR.WIT.6082.5.2019”.**

W związku z obwieszczeniem Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „Prezes UKE”) o rozpoczęciu w dniu 15 lipca 2020 r. konsultacji projektów decyzji (DR.WIT.6082.1.2019, DR.WIT.6082.2.2019, DR.WIT.6082.3.2019, DR.WIT.6082.4.2019, DR.WIT.6082.5.2019 dalej „Decyzje”) określających warunki zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych (dalej „Warunki dostępu”) operatorów systemów dystrybucyjnych: innogy Stoen Operator sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Tauron Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie, PGE Dystrybucja S.A. z siedzibą w Lublinie, Energa Operator S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz Enea Operator sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej „OSD”), działając w imieniu INEA S.A. z siedzibą w Poznaniu (dalej „INEA”), przedstawiam stanowisko konsultacyjne w przedmiocie Warunków dostępu. Niniejsze stanowisko odnosi się do Warunków dostępu określonych jednolicie dla wszystkich OSD.

INEA w pełni popiera działania Prezesa UKE zmierzające do określenia Warunków dostępu. Regulacja jest niezbędna z punktu widzenia rozwoju rynku telekomunikacyjnego oraz ochrony słuszych interesów przedsiębiorców telekomunikacyjnych (dalej „PT” lub jako strona umowy z OSD „OK”), wyrażanych wielokrotnie w postulatach zgłaszanych przez przedstawicieli branży w toku przedmiotowych postępowań. INEA z zadowoleniem stwierdza, że najważniejsze z tych postulatów zostały uwzględnione w Decyzjach. Z tego względu większość uwag przedstawianych w niniejszym stanowisku ma charakter doprecyzowujący lub uzupełniający zaproponowane Warunki dostępu.

Dobrzy ludzie od internetu

1. Uwagi ogólne

1.1. Wymagania i obostrzenia stosowane przez OSD względem OK

Jednym z głównych postulatów zgłaszanych przez PT było zniesienie niezasadnych wymagań i obostrzeń stosowanych przez OSD względem OK – m.in.:

- obowiązek wykonania przez OK szczegółowej inwentaryzacji udostępnianej infrastruktury OSD;
- obowiązek wykonania przez OK projektu technicznego wg. wytycznych OSD nie znajdujących oparcia w obowiązujących przepisach prawa;
- obowiązek pozyskania przez OK zgód dysponentów nieruchomości na posadowienie infrastruktury na ich terenie;
- obowiązek wykonywania prac instalacyjnych w technologii PPN przez pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje i certyfikaty w tym zakresie.

Jak wynika z Decyzji, narzucanie takich obowiązków na OK nie znajduje uzasadnienia. Warunki dostępu również nie nakładają takich obowiązków na OK. Warto jednak zauważyć, że Warunki dostępu nie stanowią wzoru umowy lecz określają podstawowe zasady jakimi powinni kierować się OSD we współpracy z OK. Należy się spodziewać, że OSD przygotowując umowy w oparciu o Warunki dostępu będą doprecyzowywać i uzupełniać te ogólne zasady według własnego uznania. Zdaniem INEA, w zakresie wymagań i obostrzeń stosowanych przez OSD konieczne jest doprecyzowanie ograniczające możliwość rozszerzającej interpretacji Warunków dostępu przez OSD. INEA postuluje wprowadzenie do treści Warunków dostępu wyrażonego wprost zakazu stosowania przez OSD wymagań i obostrzeń w stosunku do OK, które nie wynikają wprost z Warunków dostępu. Zasada ta powinna odnosić się w szczególności do dokonywania inwentaryzacji infrastruktury OSD, wydawanych przez OSD warunków technicznych, opracowywanych przez OK projektów, uzyskiwania przez OK zgód i pozwoleń, sposobu wykonywania przez OK prac instalacyjnych oraz posiadania przez pracowników OK uprawnień i certyfikatów.

1.2. Jednolite Warunki dostępu

Warunki dostępu nie stanowią wzoru umowy lecz są podstawą do przygotowania umów przez OSD we własnym zakresie. Takie rozwiązanie powoduje ryzyko, że na podstawie Warunków dostępu jeden OSD przygotuje kilka różnych umów i tak jak dotychczas będzie różnicował zasady dostępu w swoich oddziałach terenowych. Takie zróżnicowanie znacznie wydłuża i komplikuje proces nawiązywania współpracy z danym OSD i stanowi poważne utrudnienie zarówno na etapie inwestycyjnym jak i operacyjnym współpracy. Zdaniem INEA, konieczne jest wprowadzenie do Warunków współpracy zasady wyrażonej wprost, że dany OSD jest zobowiązany do stosowania jednolitych warunków współpracy w ramach całego przedsiębiorstwa i powinien umożliwić OK dostęp do całej infrastruktury objętej regulacją na podstawie jednej umowy ramowej.

Dobrzy ludzie od internetu

1.3. Stan techniczny słupów

OSD jest zobowiązany do zapewnienia dostępu do słupów w tym do utrzymania słupów w stanie zdatnym do użycia. Jeżeli podwieszenie kabla jest niemożliwe ze względu na zły stan techniczny słupa, OSD powinien dążyć do jego wzmocnienia lub wymiany. W takim przypadku należy również przewidzieć uprawnienie OK do wzmocnienia lub wymiany słupa. Takie rozwiązanie jest korzystne dla obu stron (OK uzyskuje dostęp a OSD wymianę lub naprawę słupa). Wymiana lub wzmocnienie słupa przez OK powinna być potraktowana jak nakłady konieczne na cudzą rzecz – OSD powinien zwrócić OK poniesione na ten cel koszty. W praktyce były już podejmowane próby uregulowania współpracy stron w tym zakresie. OSD wykazywali zainteresowanie taką współpracą, jednak zazwyczaj usiłowali przerzucić wszelkie koszty z tym związane na OK, co z kolei budziło wiele zastrzeżenia od strony prawnej, nie jest bowiem typową praktyką ponoszenie nakładów na cudzą rzecz nie uzyskując nic w zamian.

1.4. Jednoczesne usuwanie awarii

Zdaniem INEA do Warunków dostępu warto wprowadzić generalną zasadę zobowiązującą OK i OSD do współpracy w przypadku usuwania awarii oraz modernizacji infrastruktury. Jeżeli jest to ekonomicznie uzasadnione strony powinny uzgodnić realizację danego przedsięwzięcia w ramach jednego procesu inwestycyjnego z uwzględnieniem odpowiednich rozliczeń, np.:

- strona przeprowadzając modernizację infrastruktury podejmie uzgodnienia z drugą stroną, oferując dodatkowo wykonanie niezbędnych czynności w zakresie infrastruktury drugiej strony, druga strona ponosi odpowiednią część kosztów.

lub

- strona przystępując do naprawy uszkodzonej infrastruktury podejmie uzgodnienia z drugą stroną, oferując naprawę infrastruktury drugiej strony uszkodzonej w wyniku tego samego zdarzenia, druga strona ponosi odpowiednią część kosztów.

1.5. Przebudowa sieci energetycznych

Mając na względzie ogólną tendencję i plany zmierzające do skanalizowania sieci energetycznych należy zadbać o zachowanie prawa dostępu OK do infrastruktury technicznej również w przypadku likwidacji podbudowy słupowej. Obowiązki OSD w zakresie zapewnienia dostępu na rzecz OK nie ograniczają się tylko do podbudowy słupowej, dlatego należy zobowiązać OSD aby w przypadku przebudowy linii energetycznej (likwidacji słupów) zapewnił OK równoważny dostęp do infrastruktury technicznej z uwzględnieniem obowiązków wynikających z przepisów prawa, decyzji umów i innych aktów.

1.6. Sprzedaż słupów

Jak wynika z Warunków dostępu OSD ma prawo do wypowiedzenia umowy wyłącznie w ściśle określonych przypadkach. W innym miejscu Warunki dostępu przewidują możliwość sprzedaży słupów przez OSD. Jednak sprzedaż słupów nie stanowi podstawy do rozwiązania umowy o dostępie. Warunki dostępu nie rozstrzygają

Dobrzy ludzie od internetu

co dzieje się z łączącą strony umową w przypadku sprzedaży słupów, dlatego proponujemy wprowadzenie postanowień zobowiązujących OSD, w przypadku sprzedaży słupów, do uzgodnienia z OK sposobu i warunków utrzymania dostępu na rzecz OK. Względnie OSD w umowie dotyczącej sprzedaży słupów powinien zobowiązać ich nabywcę do utrzymania dostępu na rzecz OK na dotychczasowych warunkach.

2. Uwagi szczegółowe

2.1. Odpowiedzialność OK za działania innego PT

Analizując treść postanowienia Części I, pkt 4.2 ppkt 16 Warunków dostępu wydaje się, że postanowienie to w części dot. odpowiedzialności OK za działania innego PT jest zbędne, ponieważ OK w żadnym przypadku nie będzie uprawniony do zapewnienia innemu PT dostępu w taki sposób iż by to miało wpływ na infrastrukturę OSD. OK nie jest upoważniony do udzielania innemu PT dostępu do infrastruktury OSD. Jeżeli dostęp innego PT do infrastruktury OK będzie wymagał dostępu tego PT do słupów OSD to PT będzie musiał wystąpić o dostęp do słupów bezpośrednio do OSD i niezależnie od OK. Wówczas PT będzie odpowiadał za uszkodzenie infrastruktury OSD bezpośrednio przed OSD.

2.2. Odmowa dostępu ze względu na zły stan słupa

Zgodnie z uwagą w pkt 1.3 powyżej, przesłanka o której mowa w Części II pkt 1.1 ppkt 7 lit. a Warunków dostępu (stan techniczny słupa) nie powinna być podstawą do odmowy zapewnienia przez OSD dostępu OK do tego słupa. W takim przypadku strony powinny przynajmniej podjąć próbę porozumienia się w kwestii wzmocnienia/wymiany słupa, który jest w złym stanie przez OSD lub przez OK na koszt OSD.

2.3. Forma papierowa umowy szczegółowej

Wymóg drukowania i przesyłania w formie papierowej umowy szczegółowej, o którym mowa w Części II pkt 1.3 ppkt 3 i 4 Warunków dostępu jest niezasadny i niepotrzebnie opóźnia proces. Zdaniem INEA należy umożliwić stosowanie podpisów elektronicznych i przysyłanie dokumentów w formie elektronicznej.

2.4. Termin udostępnienia słupów OSD w celu podwieszania kabli OK wykonania

Na podstawie postanowień Części II Rozdział 2 ppkt 1 Warunków dostępu, OK uzyskuje dostęp do słupów następnego dnia po podpisaniu umowy szczegółowej, natomiast zgodnie z ppkt 4 przed przystąpieniem do podwieszania kabli OK na słupach OSD konieczne jest zgłoszenie tych prac z wyprzedzeniem 7 dniowym. Ponadto, termin udostępnienia słupów jest określany w umowie szczegółowej. Zdaniem INEA termin podwieszania kabli OK na słupach OSD powinien wynikać z umowy szczegółowej, powinien być nie dłuższy niż trzy dni robocze lub pięć dni kalendarzowych od jej podpisania, a przystąpienie do prac instalacyjnych nie powinno w tej sytuacji wymagać dodatkowych zgłoszeń. Stosowanie terminu siedmiodniowego nie znajduje uzasadnienia i prowadzi do niepożądanych opóźnień w budowie sieci.

Dobrzy ludzie od internetu

2.5. Termin podłączenia abonenta

Podobny, siedmiodniowy termin zastrzeżono dla przeprowadzenia prac planowych, o których mowa w Części II pkt 4.1 ppkt 3 Warunków dostępu. Definicja prac planowych jest dość szeroka i nieostra. Nie jest jasne czy prace planowe obejmują również prace związane z podłączeniem abonenta. Należy zwrócić uwagę, że takie prace są znacznie prostsze niż właściwe podwieszenie kabla, ponieważ polegają na zdjęciu zapasu kabla ze słupa i doprowadzeniu go do posesji abonenta. W niektórych przypadkach konieczne jest przeprowadzenie zapasu kabla do sąsiadujących słupów, co jednak odbywa się w ramach wcześniej zawartej umowy szczegółowej, zgodnie z projektem technicznym i z wykorzystaniem wcześniej wykonanych zawiesi. Wykonanie takich prac nie jest więc związane z ingerencją w infrastrukturę OSD. INEA postuluje wyłączenie prac związanych z podłączeniem abonenta z zakresu prac planowych i umożliwienie OK podłączania abonentów bez uprzedniego zgłoszenia. Zgłoszenie prac związanych bezpośrednio z podłączaniem konkretnego abonenta z wyprzedzeniem siedmiodniowym spowodowałoby opóźnienia nie akceptowalne z punktu widzenia abonenta, co miałyby bardzo istotny wpływ na możliwość wykorzystywania kabli OK podwieszonych na słupach OSD zgodnie z ich przeznaczeniem.

2.6. Termin usunięcia awarii

Zastrzeżenia budzi również obowiązek OK, o którym mowa w Części II pkt 4.3 ppkt 3 Warunków dostępu dotyczący zgłoszenia przez OK zamiaru usunięcia awarii z wyprzedzeniem 12 godzin. Ma to ogromny wpływ na dotrzymanie parametrów jakościowych względem abonentów i innych PT korzystających z usług hurtowych OK. Zobowiązania te często przewidują maksymalny czas usunięcia awarii mieszczący się w przedziale od 8 do 24 godzin. W przypadku sieci napowietrznej należy również mieć na względzie, że usuwanie awarii często będzie zależne od warunków atmosferycznych i może też być niemożliwe po zmierzchu. Obowiązek zgłoszenia przez OK zamiaru usunięcia awarii z wyprzedzeniem 12 godzin znacznie wydłuży czas usuwania awarii i uniemożliwi dotrzymanie zobowiązań ciężących na OK nie tylko na podstawie umów między operatorskich ale również na podstawie obowiązków wynikających z warunków przyznania dofinansowania do budowy sieci. Zdaniem INEA jakiegokolwiek opóźnienie w przypadku usuwania awarii należy wykluczyć lub ograniczyć do minimum.

2.7. Termin podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego

Zdanie INEA oczekiwanie na podpisanie protokołu, o którym mowa w Części II, Rozdział 2 ppkt 6 Warunków dostępu, nie powinno wstrzymywać korzystania z podwieszonych kabli OK. Prowadzi to do nieakceptowalnych opóźnień w podłączaniu abonentów i uruchamianiu usług. Weryfikacja prawidłowego podwieszenia kabli na słupach nie wpływa na możliwość rozpoczęcia eksploatacji sieci przez OK. Rozpoczęcie wykorzystywania sieci przez OK nie powoduje żadnych skutków w sferze fizycznej podwieszonych infrastruktury OK, ani słupów OSD. OK pozostaje zobowiązany do uwzględnienia wszelkich uwag i zastrzeżeń OSD względem sposobu wykonania podwieszenia kabli i będzie musiał dokonać niezbędnych poprawek nawet jeśli rozpoczął już korzystanie z sieci. Korzystanie z podwieszonych sieci przez OK nie jest przeszkodą do dokonania niezbędnych poprawek sposobu podwieszenia sieci nawet jeśli miałyby to spowodować przerwę w świadczeniu usług przez OK. Z punktu widzenia OSD również nie ma uzasadnienia dla wprowadzania zależności pomiędzy dokonaniem odbioru prac instalacyjnych OK a uruchomieniem jego sieci. OSD zachowuje prawo do rozwiązania umowy szczegółowej w przypadku nieuwzględnienia jego uwag, co gwarantuje szybkie działanie po stronie OK pomimo uruchomienia sieci przed ostatecznym odbiorem prac instalacyjnych.

Dobrzy ludzie od internetu

2.8. Wysokość opłaty

Odnosząc się do wysokości opłaty za dostęp do słupa określonej w Części II pkt 1.2 ppkt 2 Warunków dostępu należy zwrócić uwagę, że znaczny wpływ na jej wysokość miały koszty ujęte w kalkulacji jako koszty administracyjne. Nie jest jasne co dokładnie obejmuje ta kategoria kosztowa i dlaczego koszty te mają tak wysoki udział w zaproponowanej opłacie. Zdaniem INEA znaczne uproszczenie Warunków współpracy, w szczególności ich ujednoczenie przyczyni się do znacznego ułatwienia obsługi wniosków OK o dostęp do słupów i może również wpłynąć na obniżenie kosztów administracyjnych. INEA postuluje uwzględnienie w kalkulacji opłaty ewentualnych oszczędności w związku z uproszczeniem i ujednoczeniem Warunków dostępu, a w szczególności procesów związanych z obsługą wniosków o dostęp do słupów.

Ponadto INEA zwraca uwagę, że wysokość opłaty jest określona jako opłata za kabel na słupie, co budzi poważne zastrzeżenia. Zbyt dosłowna interpretacja takiego zapisu może doprowadzić do wypaczenia sensu regulacji i może być przyczyną znacznego zawyżenia opłat przez OSD. Należy doprecyzować, że opłata obejmuje również umieszczenie niezbędnego osprzętu związanego z instalacją i wykorzystywaniem tego kabla zgodnie z przeznaczeniem (mufy, szafki, zawiesia, stelaże, zapasy) w tym również odgałęzienia abonenckie, które to odgałęzienia są częściami tego samego kabla i mogą być poprowadzone równoległe do podwieszonego kabla na odległość sięgającą do trzeciego słupa od miejsca rozgałęzienia. Takie odgałęzienia należy traktować jak część powieszonoego kabla pomimo, że są z niego fizycznie wyodrębnione. Korzystanie z kabla zgodnie z jego przeznaczeniem nie byłoby możliwe gdyby udostępnienie słupa nie uwzględniało możliwości instalowania osprzętu i odgałęzień abonenckich. Odgałęzienie abonenckie nie powinno być również traktowane jako dodatkowy kabel podlegający opłacie nie tylko ze względu na jego funkcję ale też ze względu na istotną różnicę wielkości jego przekroju i generowanego obciążenia. Objęcie opłatą osprzętu i odgałęzień instalowanych na słupie w związku z podwieszeniem kabla jest zgodne z zasadami rozliczeń stosowanym w praktyce w umowach dostępu do słupów, których stroną jest INEA.

3. Dodatkowe uwagi dot. procedury zapewniania dostępu

3.1. Terminy zastrzeżone na korzyść OK

Warunki dostępu określają procedurę zawarcia umowy ramowej, umów szczegółowych oraz podwieszania kabli. W ramach procedury wiele czynności jest dokonywanych przez OK w ściśle określonym terminie. Niektóre z tych terminów mają przypisany rygor inne nie. Zdaniem INEA, zobowiązanie OK do podjęcia działania w określonym terminie nie znajduje uzasadnienia o ile OK występuje w procesie jako strona zainteresowana, której zależy na jak najszybszym doprowadzeniu procesu do końca. W związku z tym postulujemy stosowanie dla OK terminów instrukcyjnych, których przekroczenie nie powoduje negatywnych skutków dla OK. Powyższe dotyczy w szczególności terminu przewidzianego na złożenie przez OK projektu technicznego. Jego przygotowanie może bowiem potrwać w zależności od stopnia skomplikowania i długości danej relacji od 14 do 90 dni.

3.2 Rezerwacja zasobów

Częstą, nieuczciwą praktyką konkurencyjną jest rezerwowanie przez OK zasobów bez zamiaru ich wykorzystania a jedynie w celu zablokowania dostępu dla innego OK i opóźnieniu jego inwestycji. Z tego

Dobrzy ludzie od internetu

względu należy rozważyć wprowadzenie jednorazowej opłaty za rezerwację, która to opłata byłaby w przyszłości zaliczana na poczet opłat za przyszłą dzierżawę słupów.

3.3 Termin zawarcia umowy szczegółowej

Ze względu na sposób prowadzenia procesu inwestycyjnego w praktyce, termin na zawarcie umowy szczegółowej powinien być wyłącznie terminem instrukcyjnym, którego upływ nie powoduje negatywnych konsekwencji dla OK. OK powinien mieć możliwość złożyć wniosek o zawarcie umowy szczegółowej w terminie min. 90 dni od wydania warunków technicznych. Taka potrzeba jest podyktowana tym, że OK w praktyce często występuje o warunki techniczne dla wielu relacji i dopiero uzyskanie korzystnych warunków technicznych dla wszystkich pozwala uruchomić dane przedsięwzięcie inwestycyjne. Z tego samego względu należy doprecyzować, że umowa szczegółowa może obejmować więcej niż jedną relację słupową. Innymi słowy kilka Zapytań dla, których OSD wydaje kilka warunków technicznych może być sfinalizowanych zawarciem jednej umowy szczegółowej. Dodatkowo należy przewidzieć możliwość wypowiedzania umów szczegółowych w części, tj. w odniesieniu tylko do niektórych słupów, niektórych relacji lub niektórych kabli umieszczonych na słupie.

3.4 Konkurencyjne wnioski różnych OK

Warto również określić sprawiedliwe zasady kolejności obsługi konkurencyjnych wniosków o dostęp do słupów. OSD powinien jednakowo traktować wszystkich OK i rozpatrywać ich wnioski w podobnych terminach wg. kolejności zgłoszenia. Jednak w przypadku konkurencyjnych wniosków pierwszeństwo podwieszenia infrastruktury powinien mieć nie OK, który wcześniej wystąpił z zapytaniem i uzyskał warunki techniczne lecz ten, który wcześniej podjął decyzję o przystąpieniu do inwestycji, wystąpił z wnioskiem o zawarcie umowy szczegółowej i rozpoczął projektowanie sieci. Drugi i kolejny OK występujący z wnioskiem o zawarcie umowy szczegółowej musi w projekcie uwzględnić infrastrukturę OK, który wcześniej zawarł umowę szczegółową.

Dobrzy ludzie od internetu